



ඉඩා ටතු පැහැති සීඝ්‍රමඤාට සතුන් වේ. පඳුරුවල යට පැහැයේ දැල්වේ මෙන් මෙම සතුන් දැකිය හැක. හානි කල පඳු රැල්ලිම සහ කහවීම සිදුවේ.

නිර්දේශිත කෘෂිකාර්‍යයන්
 ටොංකානිත නාමය
 කොස්කිතයාකාරයන් 10% ඔබ්. ඔ. ඩී.
 ජිලියෝනානාසිසියාටෝස් 10 ට. ඩී.
 ආයුර්වේදයන් 1.8 ට. ඩී.

රෝග හා පාලනය

අංගාරා කුණුවීම

පැළවල පැදැස්ම ප්‍රදේශයේ කඳු මැටි පැහැයෙන් දුරුවර්ණ වී කඳු දැක්වා පැතිරීම, පඳු කහ වී මැළවීම, මෙය පාලනය කිරීම සඳහා නියමිත පැළ ගෙනයාමේ පවර්ණා ගැනීම, සමතුලිත පෝෂණය ප්‍රමාණයක් යෙදීම සහ ඛෝග මාරුවක් කල යුතුයි.

කුරුල්ලා කැපුම් අංගාරා

දැලියක් මගින් ඇතිවේ. කැපුම් සහ කටුල් මහ දැමීම පැල්ලම් ඇතිවේ. එම පැල්ලම් මහ කළ පැහැති බීජානු හටගනී. කටුල් හටගන්නා අවස්ථාවේ රෝගය වැළඳුණු වීට බීජ වර්ධනයට බාධා පැමිණේ. රෝගය දැවැණු වූ වීට පැළ මැරියයි. පාලනය සඳහා නිවැරදි බීජ භාවිතය,බීජ ප්‍රතිකාර කිරීම හා ඛෝග මාරුවක් කල යුතුයි.

බැරැක්ට්‍රියා බිබිලි ජෝනා

රෝග භාටකයා සැත්කමාවනේ පේසිමලි බැක්ටීරියාවයි. පඳුරුවල උඩ හා යටි පැහැයේ පැළුල මා කොළ පාට ඉඩා ලෙස ඇතිවේ. පසුව මෙය කහ වැල්ලකින් වටවූ දැමුරු පාට බිබිලි බවට පත්වේ. මෙම රෝගිතාලනය කිරීම සඳහා නිවැරදි බීජ භාවිතය සහ නෝග මාරුව කල යුතුය.

කැනැවන් විවිදු රෝගයේ ජෝනා



සුදු මැස්සා රෝග වාහකයා. පඳු කහ වී විවිදු වේ. මෝගයන්ගේ වර්ධනය මාලවීමද, පඳුරුවල පැහැය අඳුරුවන්වීමද සිදුවේ. පාලනය සඳහා රෝගී පැළ විනාශ කල යුතුය. වාහකයා මර්දනය සඳහා ධාටක වල් පැළැටි විනාශ කිරීම හා කෘෂිකාර්‍යය යෙදීම කල යුතුය.

අංකුර අංගාරා

රෝග වාහකයා පැළවැස්සා වේ. මෙම රෝගයේ රෝග ලක්ෂණ වන්නේ පැළවල ඇංඟුර මීය ගෙස් වැවේ. කඳු හා අඟ දැමුරු වර්ණ වීම හා ගැඹුණු මීයාම සිදුවේ. රෝග පාලනය සඳහා වාහකයා මර්දනය කිරීම, රෝග ආකාරය මාන කොටස් ඉවත් කිරීම හා වල් පැළැටි මර්දනය කිරීම කල යුතුය.

බැරැක්ට්‍රියා කොළ අංගාරා



බැක්ටීරියා මගින් රෝගය පතුරුවයි. රෝගය වැළඳුණු පඳු මහ කෝණිකාට ලෙස ඇතිවේ. එම ලෙස පැළුල කහ පැහැයට ඉරු ලා දැමුරු පැහැයක් ගන්නා අතර, පසුව කඳු දැමුරු පැහැති අවසානයේදී කළු පැහැවේ. පාලනය සඳහා නිවැරදි බීජ භාවිතය, ඛෝග මාරුව, රෝගී කොටස් විනාශ කිරීම.

අස්වැන්න නෙලාගැනීම

අස්වනු නෙලන අවස්ථාවේ වියළී කැළඟුණක් පැවතීම ඉතාත්මයෙන් ඉහළ අස්වැන්නක් ලබාගැනීමට හැකිවේ. පඳු සියල්ලම කහ පැහැ වී පහත විය යුතුය. කටුල් වලින් 95% පමණ දැමුරුපාට වූ පඳු සම්පූර්ණ ගෙම කවා ගැනීම සිදුකරයි. ගස් පිටින්ම අවිවේ වේලා ගැනීමෙන් පසු උරුවල හෝ ගොනිවල දමා පොල්ලකින් ඔලා ගැනීමෙන් බීජ වෙන්කරගත හැක. ඉන්පසු පොළා පිරිසිදු කරගත් බීජ මද පවසන් වියළු ගත යුතුය.

ගබඩා කිරීම

ගබඩා කිරීම සඳහා ගත්තා බීජ වල භෞමිකතාව 13% ඉක්මවා නොතිබිය යුතු අතර මේවා, පිරිසිදු වියලි බඳුන් ආල ගබඩා කල යුතුයි. කෝඩා ඛෝව් එල වැඩිපුර මේදය අඩංගුම නිසා එබ්බි කලක් ගබඩා කර තැබීමෙන් පිටතතාවය අඩුවිය හැක.

වි.බී විජයරත්න මහාඥානා : අධ්‍යක්ෂ, කොළඹ නගර පර්යේෂණ හා පර්යේෂණ අංශය, මහලුපොල්ලම.
 අංකුරාණ අංක : 025-2249177, 025-2249132

අපි වඩමු - රට නගමු

දේශීය ආහාර නිෂ්පාදනය දිරි ගැන්වීමේ ජාතික මෙහෙයුම 2007-2010

කෝයා බෝංචි



කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රකාශනයකි

දේශගුණික අවශ්‍යතා

අධික වර්ෂාව මෙන්ම අධික වියළි දේශගුණය බීජ ප්‍රචෝලනය දුර්වල කරයි. කෝහය හෙණුගේ හොඳින් වැසුණු පසු කෙටි කාලයකට පමණක් සීමාවන නියතයන්ට මධ්‍යෝග්‍යවීමේ හැකියාවක් ඇත. කරල් මෝචන අවධියේදී ඉතා අඩු වර්ෂාපතනයක් සීමිත යුතුය. අධික උෂ්ණත්වයක් පවතින කාලවලදී වගා කරනු ලබන කොහවලින් ලබාගත හැක්කේ අඩු තෙල් ප්‍රමාණයකි. වර්ෂා මුළුල්ලේම වගා කල හැකි අතර කරවත් ලේම පස වඩාත් සේයන වේ.

වියළි කලාපය හා අතරමැදි කලාපය කෝහය වගා කිරීමට ඉතාමත් සුදුසුයි.

බිම් සැකසීම

කෙ.මී. 15-20ක් පමණ ගැඹුරට පස මුදුවල් කල යුතුය. තෙතමනය හොඳින් උදව් හැකිමටත්, භෞතයේ මුල ගැටිති ඇතිවීම සඳහා බැක්ටීරියා ක්‍රියාකාරීත්වය දියුණු කිරීමටත් තෙතමනය වියේසයෙන් වැදගත් වන නිසා පස ගැඹුරට පිළියෙල කිරීම ඉතා වැදගත් වේ.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

ලක්ෂණ	වී.බී. 1	වී.බී.මී. 13	වී.බී.මී. 25
උස (කෙ.මී.)	50-60	50-60	70-90
අස්වැන්න කි.ග්‍රෑ/හෙක්.	1700-2000	1700-2100	1700-2300
දින ගණන	80-85	90-95	95-100
පිටාකාලය	මාස 3-4 අඩු	මාස 6-8	මාස 6-8

බීජ අවශ්‍යතාව (හෙක්ටයාරයට කිලෝ ග්‍රෑම්)

වී.බී. 1	වී.බී.මී. 13	වී.බී.මී. 25
55	55	50



වගා කාලය

මහ කන්නයේදී, ඔක්තෝබර් අග භාගයේදී සිටුවීම වඩාත් සේයන වන අතර පල කන්නයේ බීජ සිටුවීමට අපේල් මාසය සුදුසු වේ.

බීජ ප්‍රතිකාර කිරීම

බීජ සිටුවීමට පෙර සුදුසු දිලිටු භාගයකකින් (කැස්ටෝ) හෝ තිටුම්බා ග්‍රෑම් 4ක් බීජ ක්‍රීලේග්‍රෑම් 1ක මිශ්‍ර කරන්න. බීජ ප්‍රතිකාර කිරීමෙන් පෝෂ වලින් අඩා පැළ අරාධනාකාර ගත නැත.

බීජ ආමුඛලනය කිරීම

මීට පෙර උඹල කෝහ වගා නොකරන ලද බිමකට කෝහ බෝ-වී පදුන්වැදීමේදී පමණක් අවශ්‍යවේ.

1. භූමිය - කෙත්වැටුණකට සිටුවීම සඳහා අවශ්‍ය බීජ ප්‍රමාණය (50kg) පොලපෙති ගොඩනගා වයට දලය කෝප්ප 2ක් ඉස තෙත්කර වග බීජ වලට බැක්ටීරියා මාධ්‍ය 250g ද ගෙන හොඳින් කවලම් කිරීම.

11. භූමිය - බැක්ටීරියා මාධ්‍ය 250g ද ගෙන දලය කෝප්ප දෙකක දියකර තලපයක් සාදා කෙත්වැටුණ වකකට අවශ්‍ය බීජ ප්‍රමාණය සමඟ හොඳින් කවලම් කිරීම.

○ බැක්ටීරියා මාධ්‍ය කවලම් කරගත් බීජ හැකි ඉක්මණින් තෙත් පොලපෙති සිටුවිය යුතුයි

○ වග බීජ ප්‍රවෘත්තියකට හෝ වියලීමට ඉඩ නොතැබිය යුතුයි

බීජ සිටුවීම සහ පරතරය

පේළි අතර පරතරය කෙ.මී. 40 ද පැළ අතර පරතරය කෙ.මී. 5 ද විය යුතුය. වගා කිරීම සඳහා උසස් ගුණාත්මයෙන් යුතු බීජ තෝරා ගත යුතුය.

පැළ තුනි කිරීම

සිටුවා සති 3 දී පමණ වන ස්ථානයක වන පැළයක් සිටින සේ පැළ තුනි කිරීම සිදුකල යුතුය. සිටුවා සති 3ක් පමණ ගත වූ පසු පැළ තුනි කිරීම, වල් මර්ධනය සහ පොහොට පෙරීම යන කාර්යයන් ඉහම වකටට සිදුකරනු ලැබේ.

පොහොර යෙදීම (හෙක්ටයාරයට කිලෝග්‍රෑම්)

අවස්ථාව	යුරියා	වූන්ව පුපුරු	මිශ්‍රණය
බීජ සිටුවීමට පෙර මතුපිට පොහොර මල් පිපෙන අවධියේදී	50	150	75

වල් මර්දනය

වල් පැළෑටිවල වැඩිම හේතුකොට ගෙන අස්වැන්න අඩුවීමේ ප්‍රතිඵලය සියයට 30ක් පමණ වේ. භෞතය වර්ධනය වන මුල් කාලයේදී වල් පැළෑටි මර්ධනය කිරීම ඉතා වැදගත්ය. බීජ සිටුවා පිළිවෙළින් සති 3 දී හා 5 දී වල් මර්ධනය කිරීම සේයන වේ.

ජල සම්පාදනය

පල කන්නයේදී කෝහය වගා කරන්නේ නම් ජල සම්පාදනය කිරීම අවශ්‍ය වේ. බීජ සිටුවූ විගත පෙණුණට ජලය සැපයීමෙන් බීජ ප්‍රචෝලනය දුර්වල වේ. වසනිකා බීජ සිටුවීමට පෙර පෙණුණට ජලය සම්පාදනය කර අලතට ජලය වහනය වීමට ඉඩ හැරීමෙන් පසුව බීජ සිටුවිය යුතුය. සිටුවා පළමු මාසයේදී දින 4කට වරක්ද, අස්වනු කෙලීමට සති 3ක් පමණ වනතුරු දින 7කට වරක්ද ජල සම්පාදනය කල යුතුය. බීජ සිටුවන විට කොඳ පාංශු තෙතමනයක් සැපයීම උපරිම බීජ ප්‍රචෝලනයක් සඳහා වැදගත්ය. තවද මල් පිපෙන අවස්ථාවේදී හා කරල් පිපෙන අවස්ථාවේදී මහා පාංශු තෙතමනයක් සැපයීම ගුණාත්මයෙන් යුතු ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා ගැනීමට හේතු වේ.

කෘමි හානි සහ පාලනය



මෝංචි වැපැයුරු කුඩා කඳු පැහැති මැස්සෙකි. පැළ අවධියේදී හානිය ඇති වේ. බීජතර දැමීම සඳහා පඟු මත ඒමීම නිධානයකගෙන් සිදුරු කල ස්ථානයවල කහ පැහැති පලතුණු දක්නට ලැබේ. පඟු කහ වී මැලේට් යයි. හතකට පස මතුපිටට ඇත්තව ඇති කඳු කොටස හත වී මහත් වීම හා පැල්ලම් ඇතිවීම සිදු වේ. පල කන්නයේ මැයි - ජූලි මාස වලදී හානිය වැඩිපුර දක්නට ලැබේ.

නැලහැකි

බීජ පැළෑටිවල පළමු පඟු දෙක ඇති වනවිට (සිටුවා දින 5-7ක් පමණ) කෘමිහානිය පෙරීම අරඹන කල යුතුයි.

නිර්දේශිත කෘමිනාශක:

- උසායනික නාමය වයිසිකෝන් 50 ට. සී.
- කෘමිනාශකයන් 20 ට. සී.
- කර්මල් ජීවීන් දළබුට්ටා



වැඩුණු කෘමියා පලමුවෙන් කිරීමට පඟු මල් හා කරල්වලට හානි කරයි. පාලනය සඳහා නිර්දේශිත කෘමිනාශකයන් භාවිතා කල හැක.

- නිර්දේශිත කෘමිනාශක උසායනික නාමය තාපොසීකාබී 375 ට. සී.
- ස්ලෝස්ලෝස්සියෝන් 5 ට. සී.
- හොමලියෝන් 10 ට. සී.